

Puuston monilajisuuden lisäämisestä

Ennallistamissuunnitelman
metsätyöryhmän kokous 12.3.2025

Jari Miina
Luonnonvarakeskus

Lehtisekapuuston lisäämisen vaikutukset metsiin

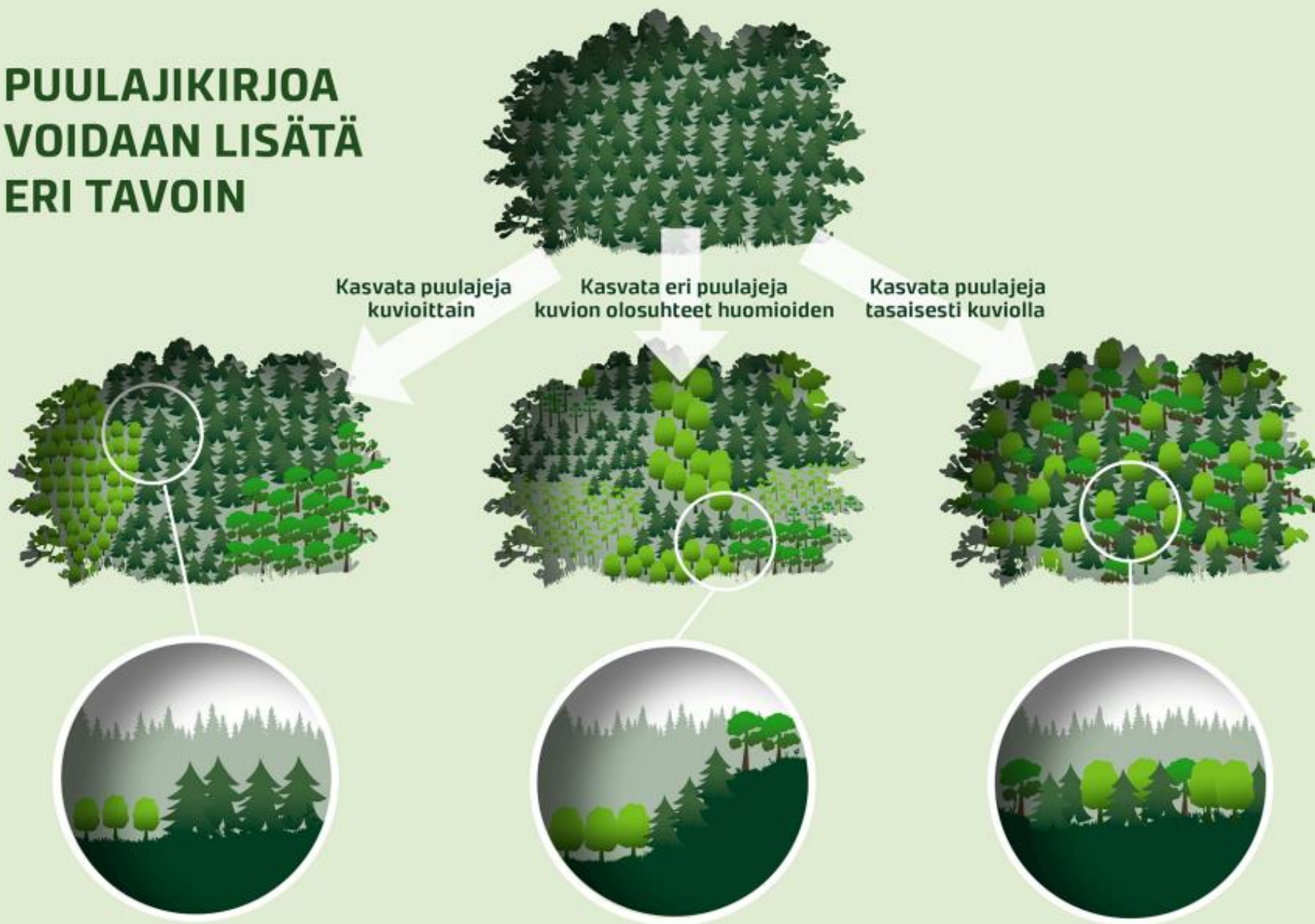
Yksilajinen metsä

Sekametsä

↓	Metsien ilmastokestävyys	↑
↓	Monimuotoisuus	↑
↓	Metsien monikäyttö	↑
↓	Maaperän ominaisuudet	↑
↓	Hirvituhoriskit	↑
↑	Juurikääpä- ja kirjanpainaja tuhoriskit	↓
...	Puuston hiilensidonta ja hiilivarasto	...

PUULAJIKIRJOA VOIDAAN LISÄTÄ ERI TAVOIN

Puuston monilajisuuden lisääminen – metsänuudistaminen

Kuusen ja männyn sekaviljely

- Kuuset ja männyn kasvavat tasatahtiin (viljavuus vaikuttaa)

Hyödynnetään luontaista koivua havupuutaimikoissa

- Alennetaan kuusen istutustiheyttä, mutta ei muokkaustiheyttä
- Luontaisia koivuja syntyy riittävästi (lähes aina)

Rauduskoivun ja havupuiden sekaistutukset kehittyvät 2-jaksoisiksi (kuva)

✓ Sekametsien perustamiseen on hyvät mahdollisuudet

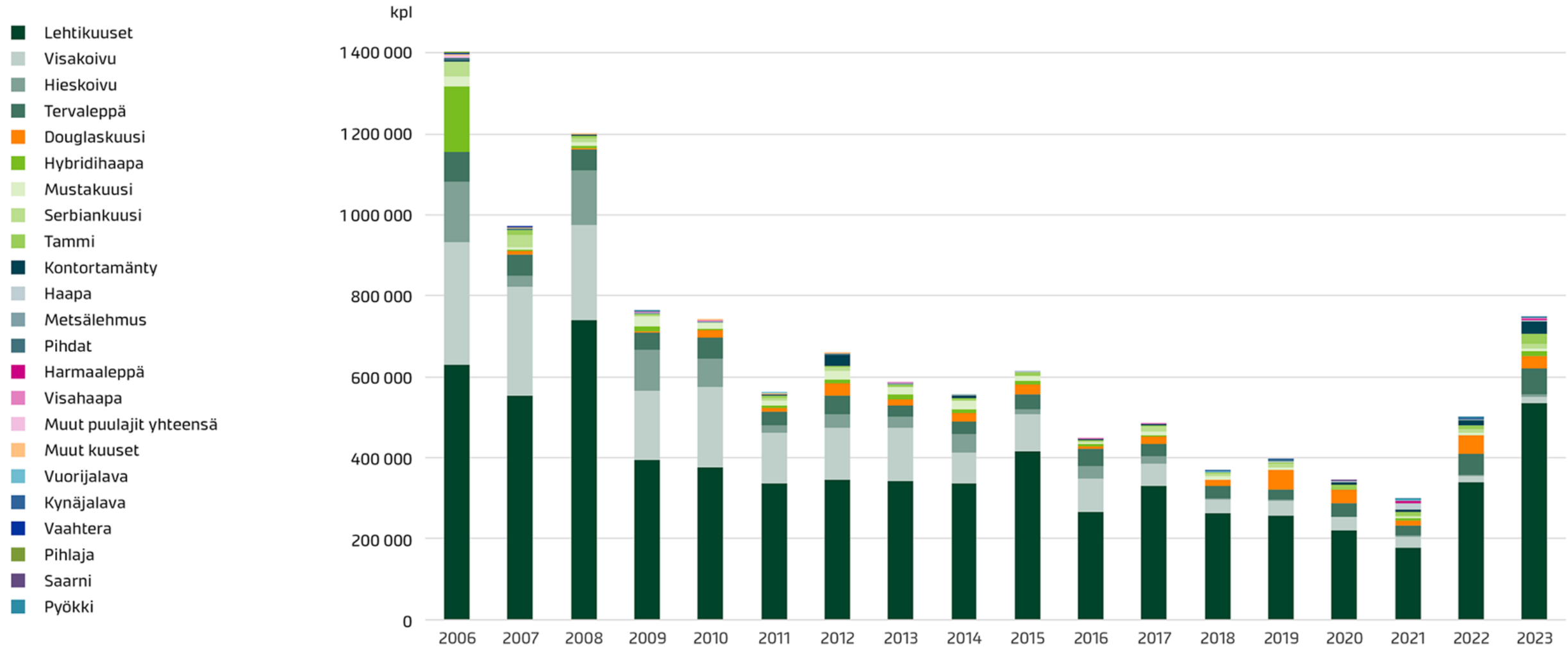
- Puulajivalinta kasvupaikan ja maalajin mukaan

✓ Vähemmän käytetyt puulajit kiinnostaa metsänomistajia

- Otsamo ym. (2025; Metsätieteen aikakauskirja)
- Ei ole odotettavissa merkittäviä muutoksia pinta-aloissa
- Lehtikuusi, tervaleppä, tammi, ...

Istutukseen toimitetut muiden kuin pääpuulajien taimet

Puuston monilajisuuden lisääminen – taimikonhoito

Kuva: Saija Huuskonen

Taimikonhoidon ajoitus

- Missä vaiheessa jätetty lehtipuusekoitus ei karkaa kuusen edelle? Kaikki istutuskuusikot eivät ole nopeakasvuisia!
- Onko mänty vaarassa jäädä lehtipuuston tai heinän varjoon?

Jäävän puuston tiheys

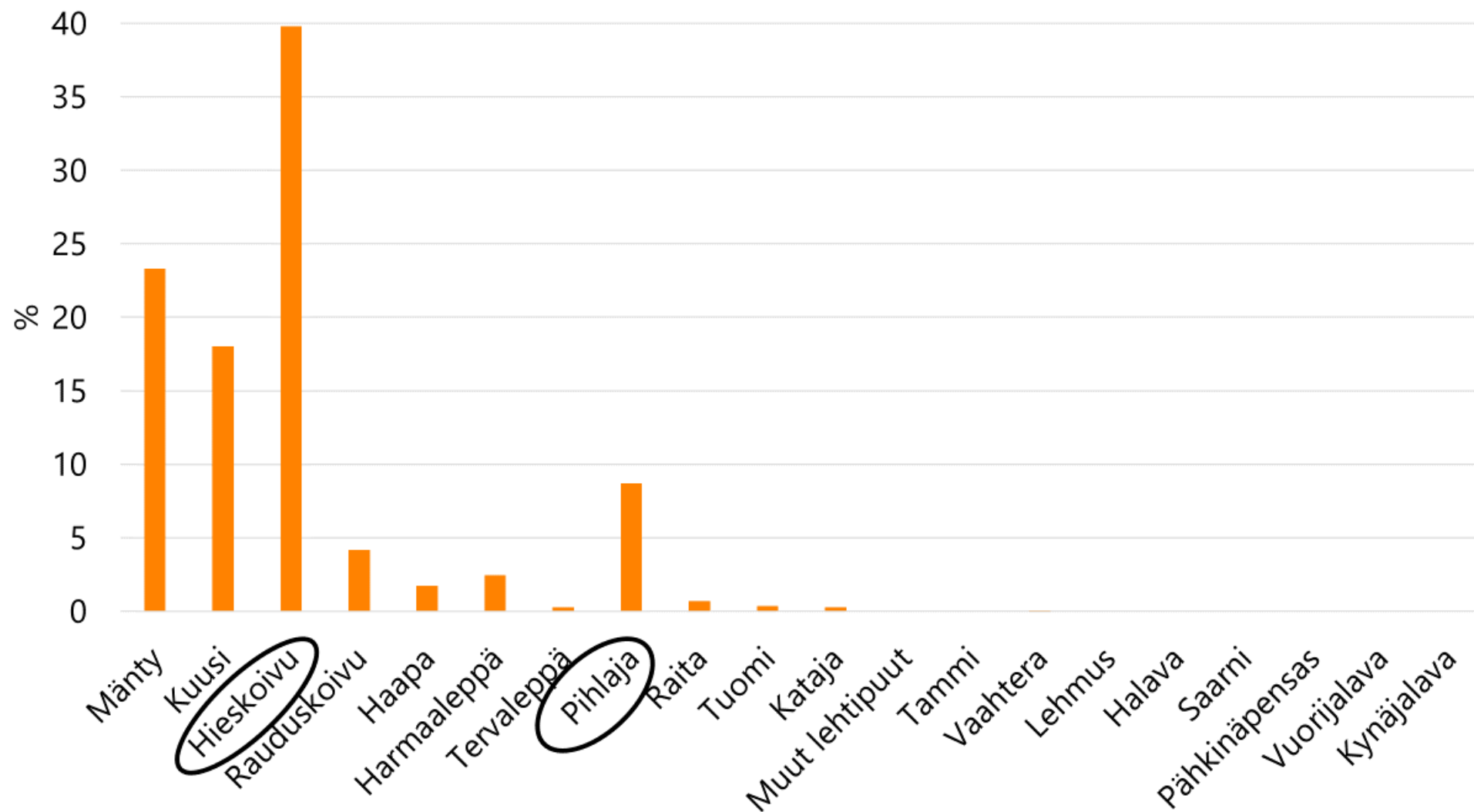
- Pitääkö taimikko jättää harvemmaksi jos kasvamaan jätetään lehtipuustoa?

Puuvalinta

- Millaisia lehtipuita jätetään kasvamaan taimikonhoidossa?
- Mikä sekapuuston määrä riittää ylläpitämään sekapuuston koko kiertoajan?

Säilytetään luontainen puulajikirjo

- **Jätetään kaikkia puulajeja kasvamaan**
- **Monimuotoisuudelle tärkeät puut ja puuryhmät**
- **Säästöpuiden ja lahopuiden ympäristöt**
- **Suojavyöhykkeet, tiheiköt, vaihettumisvyöhykkeet, yms.**

Kotimaisten puulajien osuudet **runkoluvusta**

Puuston monilajisuuden lisäämisestä

Puulajien lukumäärä 1–3

- ✓ Kuusen viljely vähenee, männyn ja rauduskoivun lisääntyä
- ✓ Metsänhoito tähtää pääpuulajien sekametsien kasvatukseen

Puulajien lukumäärä 3+

- ✓ Vähemmän käytetyt uudistamispuulajit ovat edelleen marginaalissa
- ✓ Luontaisia taimia hyödynnetään ja säästetään entistä tietoisemmin
- ✓ Puisto- ja pihapuista leviää 'karkulaisia'

Miten 'löydetään' eri puulajit metsäalueelta? Riittääkö yksi puu per metsäalue? Mikä on metsäalue (maakunta, kunta, metsätila, metsikkö, VMI-koeala)?

Puuston monilajisuus -indeksi?

Puuston monilajisuus

Kuvaus: Tämä indikaattori kuvaa metsäalueilla esiintyvien puulajien keskimääräistä lukumäärää.

Yksikkö: Indeks

Menetelmä: Perustuu seuraaviin: FOREST EUROPE, State of Europe's Forests 2020, FOREST EUROPE 2020, ja kansallisten metsäinventaarioiden kuvaukseen teoksessa Tomppo E. et al., National Forest Inventories, Pathways for Common Reporting, Springer, 2010.

Indicator 4.1 Diversity of tree species

Area of forest and other wooded land, classified by number of tree species occurring

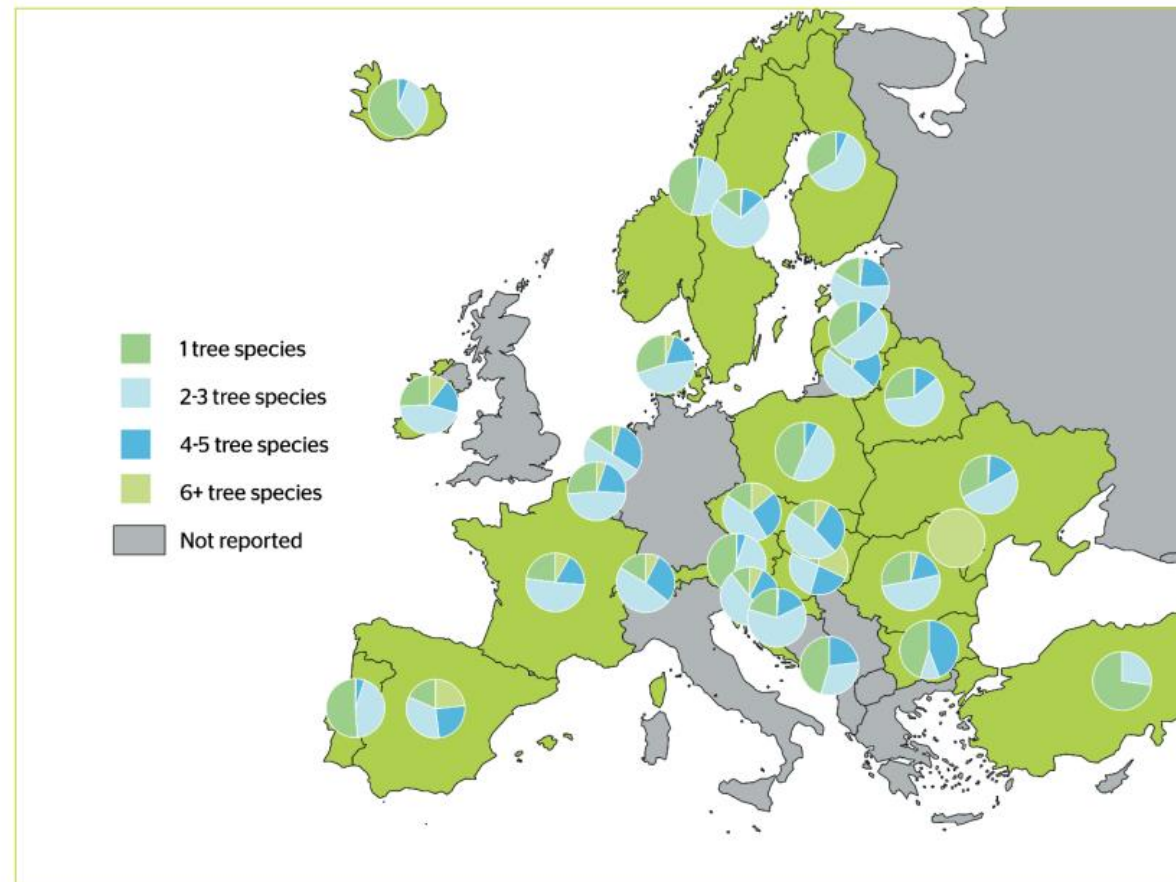

Figure 4.1-3: Forest area by a number of tree species occurring, by country, 2015

Kiitos!

luke.fi